

EFICACITATEA TRATAMENTULUI ÎN CADRUL STRATEGIEI *DOTS* ÎN MUNICIPIUL CHIȘINĂU

Maria Cetulean¹, medic, **Aurelia Ustian**², dr. în medicină, conf. univ., **Sofia Alexandru**, medic, **Iza Miciurin**¹, medic, **Viorica Cibotaru**³, medic, **Sofia Grecu**⁴, medic, **Larisa Zaveruha**⁵, medic, **Ludmila Diordieva**⁶, medic, **Elena Cojocaru**⁷, medic, IMSP Spitalul clinic municipal de ftziopneumologie¹, USMF „N. Testemițanu”², AMT Botanica³, AMT Buiucani⁴, AMT Centru⁵, AMT Râșcani⁶, AMT Ciocana⁷.

Programul Național de control al tuberculozei și strategia DOTS prevăd vindecarea a 85% din cazurile noi de tuberculoză pulmonară BAAR-pozitiv.

Scopul studiului a fost analiza eficacității DOTS în anii 2002-2003-2004 în mun. Chișinău; aprecierea conversiei sputei la bolnavii BAAR-pozitiv, caz nou la 2 și 3 luni; aprecierea conversiei sputei la bolnavii BAAR-pozitiv, recidivă și eșec terapeutic la 3 și 4 luni; evaluarea rezultatului “vindecat” al cazului nou de tuberculoză, al recidivei și al eșecului terapeutic; evaluarea rezultatului “tratament încheiat” pentru caz nou de tuberculoză BAAR-negativ; evaluarea ratei succesului tratamentului pentru caz nou de tuberculoză; aprecierea ratei cazului de abandon.

Materiale și metode. În studiu au fost incluse 3637 de cazuri de tuberculoză pulmonară, anii: 2002 – 977 de pacienți, 2003 – 1301 și din 2004 - 1359, la care s-a evaluat rezultatul tratamentului. Pentru tratament bolnavii au fost repartizați pe categoriile DOTS (*tab.1.*)

Tabelul 1

Repartizarea bolnavilor pe categorii de tratament(abs/%)

<i>Categorie\ani</i>	<i>2002</i>	<i>2003</i>	<i>2004</i>
I	425/43,5	538/41,4	571/ 42,0
II	256/26,2	423/32,5	465/ 34,2
III	296/30,3	340/26,1	323/ 23,8
<i>În total</i>	977	1301	1359

Astfel, pe ani urmărim creșterea numărului pacienților în categoria II și reducerea lui în categoria III. Majorarea ponderii pacienților din categoria II a avut loc pe contul recidivelor de la 104 (a.2002) până la 154 de pacienți (a.2003), eșecului terapeutic - de la 35 până la 65(a. 2003) și până la 89 (a.2004), abandonului - de la 48 până la 116 pacienți. Cazuri noi BAAR-pozitive s-au înregistrat în anul 2002- 252 (35,4%), în 2003- 267 (31,5%) și în a.2004- 280 (31,7%).

Conversia sputei (*tab.2*) la cazurile noi de tuberculoză în anul 2002 la 2 luni s-a atestat la 159(63,1%) de pacienți, iar în luna a 3-a încă la 29(11,5%), în total 188(74,6%) de pacienți. În 2003 conversia sputei la 2 luni s-a obținut la 176(65,9%) de pacienți, în luna a 3-a încă la 31(11,6%), în total la 207 (77,5%) pacienți. În anul 2004 la 2 luni conversia sputei s-a atestat la 142 (50,7%), la luna a treia

Tabelul 2

Conversia sputei (abs/%)

<i>Grupa /ani/luni</i>	<i>2002</i>			<i>2003</i>			<i>2004</i>		
	<i>2 luni</i>	<i>3 luni</i>	<i>4 luni</i>	<i>2 luni</i>	<i>3 luni</i>	<i>4 luni</i>	<i>2 luni</i>	<i>3 luni</i>	<i>4 luni</i>
Caz nou	159/ 63,1	188/ 74,6	-	176/ 65,9	207/ 77,5	-	142/50,7	175/62,5	-
Recidive	-	54/ 51,9	65/ 62,5	-	82/ 53,2	91/ 59,1	-	70/ 48,6	88/ 61,1
Eșec	-	18/ 51,4	27/ 57,1	-	32/ 49,2	35/ 53,8	-	29/ 32,6	50/ 56,2

încă la 33 (11,8%), în total la 175 (62,5%) de pacienți. La recidive conversia sputei s-a stabilit în anul 2002 la 3 luni – 51,9% de pacienți și la 4 luni – 62,5%; în 2003, respectiv, 53,2% și 59,1%; în anul 2004 la 3 luni pentru 70 (48,6%) de pacienți, iar la 4 luni la 88 (61,1%). Pentru eșec terapeutic acest indice a constituit în anul 2002 la 3 luni 51,4%, la 4 luni 57,1%, iar în 2003, respectiv, 49,2% și 53,8%. În anul 2004 la acest contingent conversia sputei alcătuia la 3 luni – 32,6%, iar la 4 luni – 56,2%.

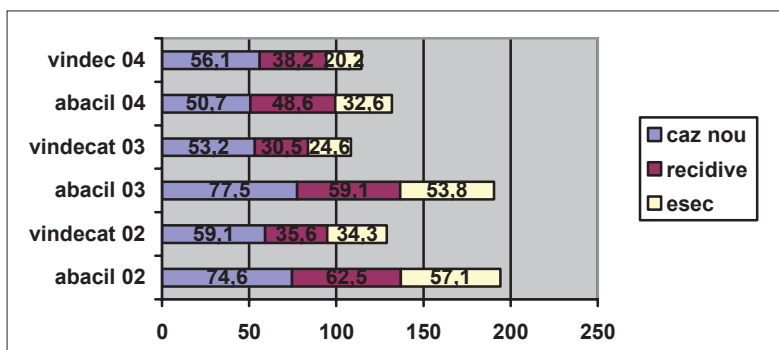

Figura 1. Eficacitatea tratamentului

Rezultatul “vindecat” s-a obținut în 149(59,1%) de cazuri noi în anul 2002 și în 158(53,2%) în 2003; în anul 2004 la 157 (56,1%); la recidive la 37(35,6%) de pacienți în anul 2002 și la 47(30,5%) în 2003, iar în 2004 la 55 (38,2%) de bolnavi. În “eșec terapeutic” rezultatul “vindecat” s-a înregistrat la 12(34,3%) pacienți în anul 2002 și la 16(24,6%) în 2003, la 18(20,2%) în anul 2004. Tratamentul “încheiat” s-a obținut la 67,6%(242) cazuri în anul 2002 și 72,4%(294) în 2003, iar în anul 2004 la 269 (64,5%). Rata succesului pentru cazuri noi în anul 2002 a constituit 64,0% (391), în 2003 – 67,2% (452), iar în 2004 – 61,1% (426).

Astfel, frecvența joasă de conversie a sputei în cazurile noi la 2 și 3 luni de tratament este prezentată de procesele tuberculoase extinse și de patologia asociată, procentul înalt de abandon, rezistența micobacteriei la antituberculoase.

Se atestă prezența eliminării de bacili la luna a 5-a – circa 2,0 % pe fundalul tratamentului pentru unii pacienți inițial înregistrați BAAR-negativi sau fiind debacilați la 2 luni de tratament. Astfel, în cazurile noi a crescut numărul acestor bolnavi de la 12 la 28, ceea ce a contribuit la scăderea numărului de bolnavi cu rezultat “vindecat”.

Din cazurile noi au abandonat tratamentul 105(17,2%) pacienți în anul 2002 și 86(12,8%) în 2003 iar în 2004 – 97 (13,9%); în recidive - 31(29,8%) în 2002 și 56(36,4%) în 2003, în 2004 – 45 (31,3%); în eșec – 8(22,9%) în anul 2002 și 17(26,2%) pacienți în 2003, iar în 2004 – 27 (33,3%) (fig.2).

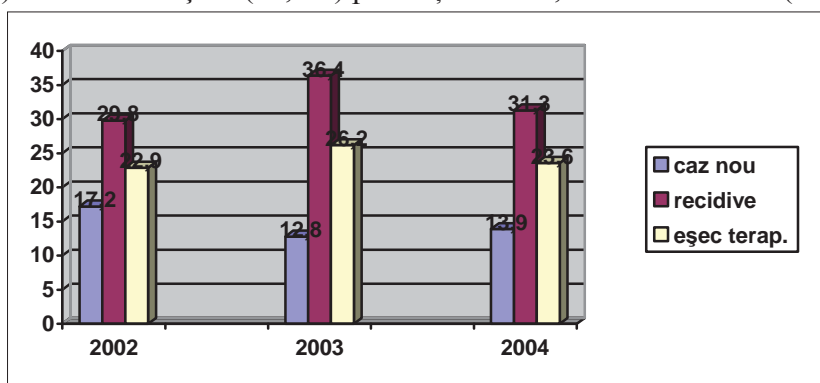

Figura 2. Repartizarea bolnavilor cu tratament întrerupt

Au decedat în anii 2002 - 2004 din cazuri noi, respectiv 12,3, 11,7 și 13,5%; din recidive - 11,5, 11,0 și 13,9%; din eșec terapeutic - 20,0, 18,5 și 20,2%.

Alt motiv de ineficiență este chimiorezistența la antituberculoase atestată în creștere de la 7(1,6 %) cazuri (2002); 71(12,9%) cazuri (2003) până la 126 (9,2%). S-a stabilit că rezistența primară constituie 13,2%, în recidive – 20,8%, cel mai înalt procent de rezistență fiind înregistrat la bolnavii cu eșec terapeutic - 49,4%.

Concluzii

1. Conversia sputei în cazurile noi de tuberculoză s-a obținut la 74,6% de pacienți în anul 2002; 77,5% în 2003 și 62,5% în anul 2004. Ea este mai joasă la recidive, respectiv, 62,5%; 59,1% și 61,1%; la eșec terapeutic - 57,1%; 53,8% și 56,2%.
2. Rezultatul tratamentului "vindecă" constituie 59,1%; 53,2% și 56,1% pentru cazurile noi; 35,6%; 30,5% și 38,3% pentru recidive; 34,3%; 24,6% și 20,2% pentru eșec terapeutic.
3. Tratamentul încheiat s-a consemnat la 67,6% de pacienți (2002) și la 72,4% (2003), în anul 2004 la 64,5%.
4. Rata succesului tratamentului a fost de 64,0% (2002) și 67,2% (2003); 61,1% în anul 2004.
5. Crește numărul de abandon al tratamentului în recidive - 29,8%, 36,4% și 31,3%; în eșec terapeutic - 22,9%, 26,2% și 33,3% versus cazurile noi - 17,2% (2002); 12,8% (2003) și 13,9% (2004).

Bibliografie selectivă

1. Migliori G.B., Raviglioni M.C., Schaberg T., Davies P.D.O., Zellweger J.P., *Tratamentul tuberculozei în Europa* //Comitetul de lucru ERS, 1999.
2. Davidaviciene E., *DOTS implementaton in Lithuania* // Pneumologia, București, 2002, 1(2):135-136.
3. Sorete Arbore Adriana, Mihăescu T., *Tuberculosis control in Iași country: outcomes after 2 years of DOTS implementation* // Pneumologia. București, 2002, 1(2):120.

Rezumat

Au fost analizate rezultatele tratamentului DOTS (2002-2003- 2004) la 3637 de pacienți. S-a obținut conversia sputei la cazurile noi - 74,6%, 77,5% și 62,5%; la recidive - 62,5%, 59,1% și 61,1%; la eșec terapeutic - 57,1%, 53,8% și 56,2. Au abandonat tratamentul 17,2%, 12,8% și 13,9% de pacienți cazuri noi; 29,8%, 36,4% și 31,3% - recidive; 22,9%, 26,2% și 33,3% cu eșec terapeutic. Rata succesului tratamentului pentru cazurile noi a fost de 64,0%, 67,2% și 61,1%.

Summary

The results of the treatment accordingly DOTS have been analysed at 3637 patients, wich have been treated between 2002-2003 in Chishinau district. The following results have been obtained: the conversion of the sputum in new cases - 74,6%, 77,5% and 61,5%; in the relapses - 62,5%, 59,1% and 61,1%; in therapeutical failure- 57,1%, d 53,8% and 56,2%. The treatment was abandoned in 17,2%, 12,8% and 13,9% in the new cases; in relapses - 29,8%, 36,4% and 31,3%; in failure - 22,9%, 26,2% and 33.3%. The succesfull rate of the treatment in the new cases was 64,0%, 67,2% and 61,1%.

EFICACITATEA TRATAMENTULUI STANDARDIZAT LA PACIENȚII CU TUBERCULOZĂ PULMONARĂ ÎN PENITENCIARE

Svetlana Doltu¹, medic, **Svetlana Sîrcu¹**, medic, **Olga Gulea¹**, medic,
Vasile Degteariov², dr. h. în medicină, conf. cercet., Spitalul Penitenciar nr16 „Pruncul”¹,
IMSP Institutul Ftziopneumologie “Chiril Draganiuc”²

Rulajul anual al cetățenilor Republicii Moldova în izolatoarele de urmărire penală constituie ≈ 30 de mii de persoane. În sistemul penitenciar sunt deținute ≈ 10 mii de persoane, ceea ce reprezintă 0,5% din populația adultă a republicii. Serviciul fiziologic în sistemul penitenciar este constituit din ≈ 500 de paturi. Instituțiile de bază sunt Spitalul Penitenciar nr. 16 „Pruncul” - 500 de paturi (de tuberculoză 300 de paturi) și Penitenciarul nr. 17 „Rezina” - TB MDR - 100 de paturi. Restul paturilor sunt repartizate unităților medicale din izolatoarele de urmărire penală („Chișinău” - Penitenciarul nr. 13; „Bălți” - Penitenciarul nr. 11; „Cahul” - Penitenciarul nr. 5; „Tighina” - Penitenciarul nr. 2). Spitalul „Pruncul” este o instituție republicană care colectează toate cazurile suspecte la tuberculoză